

ВЕРТИКАЛЬНЕ ОЗЕЛЕНЕННЯ В ІНТЕР'ЄРІ

Коруняк О.П., кандидат с.-г. наук

e-mail: korunyak08@ukr.net

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Нещодавно світ інтер'єрного фітодизайну, перевернув новий, модний напрям – вертикальне озеленення. Екологічність, прагнення використовувати натуральні матеріали та текстури – тренд в дизайні вже не один рік. Тому дизайнери так активно почали використовувати для декорування житлового простору та офісних приміщень кімнатні рослини.

Вертикальне озеленення приміщень – один з найефективніших і оригінальних способів озеленити простір. Це особливий прийом розміщення рослин не звичним, горизонтальним способом - на підвіконнях або столах, - а вертикально, на стінах або спеціальних підвісних конструкціях. Варіантів його застосування – безліч. Розлини можуть займати як частину стіни, так і повністю її площу або навіть переходити на стелю.

Ця технологія дуже зручна, так як не вимагає спеціального догляду, володіє здатністю очищення повітря, є природним зволожувачем і високо цінується як розкішний елемент декору. Щоб вертикально озеленити інтер'єр, необхідно правильно підібрати місце, варіант конструкції для озеленення і рослини для її заповнення. В інтер'єр можна вдало вписати безліч варіантів конструкцій для вертикального озеленення. Важливо, щоб вони збіглися по стилю та задумом із загальною концепцією.

Існує кілька варіантів конструкцій для вертикального озеленення:

Підвісні кашпо. Найпростіший і доступний варіант вертикального озеленення. Висадити в підвісний кошик можна квітучі і декоративно-листяні рослини, комбінуючи їх між собою. Підвісити кашпо можна до стіни або до стелі, групами або поодинокі.

Фітостіни або настінні модулі. Перевага такого модуля – в підборі оптимального розміру. Це може бути невелика настінна композиція або суцільно покрита стіна. У кожному комірці висаджують підходящу рослину і забезпечують її належним доглядом. В основі сучасних фітостін – готові модулі, куди висаджують рослини. Вони оснащені резервуарами для води та дренажними отворами для її розподілу. Настінні модулі можуть бути виконані з пластика, повсті або інших матеріалів. Рослини висаджують безпосередньо у фітотуль або встановлюють їх у окремих горщиках. Другий варіант розміщення рослин є практичнішим, оскільки в такому варіанті квіткові горщики можна вільно міняти місцями, повертати, а якщо рослина захворіла чи пошкоджена, її легко замінити

на нову. Фітостіни можуть оснащуватися системами автоматичного поливу або можуть встановлюватися без них. Другий варіант доцільніше використовувати коли не потрібно озеленювати великі площі.

Фітопанно. За допомогою папоротей, моху, сукулентів можна створити справжні квіткові картини. Такі композиції прості в догляді, вони вимагають невеликої кількості ґрунту.

Традиційні етажерки теж можна використовувати для вертикального розміщення, розміщуючи уздовж стін або використовуючи для зонування приміщення.

Дерев'яні конструкції. Розміщувати рослини можна на дерев'яних конструкціях. Це можуть також бути і спиляні дерева, товсті гілки та ін.

Правильний підбір рослин для вертикального озеленення дозволить зробити композицію на стіні закінченою, гармонійною. Вибирати культури слід не тільки за зовнішнім виглядом, але і по вимогливості до умов та особливостей зростання. В одній композиції не варто поєднувати невибагливі рослини і примхливі культури. Потреби рослин до вологості, освітленості і температурного режиму повинні бути однаковими. Не слід висаджувати разом посухостійкі і вологолюбні культури.

Кімнатні рослини, які плануються використовуватись для створення фітостіни, повинні бути:

- з розвиненою кореневою системою;
- невеликого розміру;
- невибагливими до умов вирощування;
- без стебла, куцистими або кучерявими.

Найкраще вибирати для вертикального озеленення кучеряві і ампельні культури - плющі, циссус, філодендрон, сциндапсус тощо. Вони швидко ростуть, створюючи приємний однорідний або строкатий фон. Привабливо виглядають в вертикальному озелененні рослини сімейства бромелієві - гусманія, ехмея, тілландсія; папороті - нефролеписа, адіантуми тощо. Вони додадуть композиції «живий», тропічний вид.

Вертикальне озеленення є комплексним засобом та дизайнерським прийомом, яке дозволяє вирішувати одночасно цілий ряд задач:

1. Ефективний сучасний засіб озеленення. Дозволяє збільшити в кілька разів площу озеленення не змінюючи розміри ділянки. Рослини вигідно підкреслюють достоїнства приміщення або інших елементів декору.

2. Має високі декоративні та естетичні якості. Може використовуватись як самостійно так і в гармонії з іншими прийомами оформлення.

3. Санітарно-гігієнічне значення вертикального озеленення забезпечується регулятивними властивостями рослин, що створює сприятливий

мікроклімат в приміщенні. Це проявляється в регуляції температурного режиму, захисту від зайвого сонця, від пилу, шуму, підвищення зволоження повітря, збагачення киснем, створення природного затінення.

4. Емоційно-психологічна функція вертикального озеленення проявляється у створенні почуття затишку та захищеності, яке сприймається людиною як на фізичному, так і психологічному рівні.

Список використаної літератури

1. Гнатюк Л.Р., Шепелюк Х.С. Використання фітодизайну в інтер'єрі офісного простору. *Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць. Технічна естетика*. К.: НАУ, 2019. Вип. 17. С.31–39.

2. Шахрай Н.І., Яценко І. І., Особливості сучасних технологій використання природних елементів у дизайні поліфункціональних громадських інтер'єрів. *Вісник КНУТД*. 2015. №3 (86). С. 296 – 301.

3. Туманов І.М. Озеленення інтер'єру: методика наукового підходу. *Науковий вісник*, 2006, вип. 16.4. 256 с.